

Реакције Карле Дел Понте (Carla Del Ponte) и њеног бившег портпарола у Хашком суду, Флоранс Артман (Florence Hartmann).

Карла Дел Понте: „Правда мора да буде задовољена“

Бивши тужилац Хашког суда, Карла Дел Понте, се радује што су њене сумње, које је описала у књизи „Лов“, детаљно проучене.

Како реагујете на извештај Дика Мартија?

Захвална сам Савету Европе и Дику Мартију што је детаљно истражио трговину органима и што је изнео на видело информације које ми нисмо имали. ЕУЛЕКС сада има базу да иде даље.

Која сведочења сте имали?

Имали смо исказе особа које су транспортовале затворенике са једног места заробљеништва на друго или до болнице. Озбиљна сведочења. Осим тога, знали смо да постоје масовне гробнице у Албанији, у којима бисмо вероватно могли да нађемо тела којима недостају органи.

Зашто сте морали да одустанете?

Пише: Карла Дел Понте, Флоранс Артман
среда, 22 децембар 2010 02:30

Водили смо истрагу о 400 несталих људи. Имали смо доказе по којима мали део њих, њих десеторица, су можда били жртве трговине органима. Међутим, сведоци су били преплашени и одбијали су да потврде своје исказе пред Хашким судом. Докази су се налазили у Албанији, а албанска власт је одбила да води истрагу под изговором да је већ истраживала, али без успеха. Догађаји су датирани од лета 1999. године, дакле после сукоба, због чега је надлежност Хашког суда била неизвесна. УНМИК, мисија Уједињених Нација на Косову, је могла да преузме истрагу, али она то није учинила.

Да ли сте осетили политички отпор?

Радили смо под врло тешким условима. Водили смо истраге о многим ратним злочинима. Тела су се појављивала у језерима. Нисмо имали подршку од стране НАТО, јер су они били савезници са ОВК. УНМИК нам није давао документацију коју смо тражили. Био је то општи проблем.

Да ли се проблем преокренуо? Србија има разлога да не призна Косово и да одбије предају Младића, све док је Хашим Тачи на слободи...

Не волим такво размишљање. Правда мора да буде задовољена, не може да се прича о стабилизацији без правде, или да се призна председник који је криминалац. Што се тиче Ратка Младића, против њега је подигнута оптужница, и он мора да буде предат. Пре него што се било шта уради против Хашима Тачија, требало би водити званичну истрагу.

Да ли мислите да ће то бити учињено?

Надам се.

Флоранс Артман: „Немогућа ситуација“

Флоранс Артман је критиковала открића своје бивше шефице. Она је и даље скептична.

Како реагујете на извештај Дика Мартија?

Збуњена сам. У исто време је детаљан – што се тиче оптужби – и нејасан – што се тиче доказа на које се ослања. Можда је то неизбежно у тој фази. Али ствара перверзну динамику: укратко, проблем решава с краја, што ускраћује средства да би се видело шта је истина, а шта лаж.

А где је почетак проблема?

Већ десет година се зна да је ОВК имала логоре у Албанији где је убијено на стотине људи. Није немогуће искључити у низу злочина који су тамо почињени, и трговину органима. Али само судска истрага тих логора је могла да одговори на то питање. Карла Дел Понте је тражила да јој НАТО покаже сателитске слике којима је било могуће наћи те логоре. Али није ништа добила. А изгледа да је Дик Марти сада добио информације од стране западних лидера који су их имали годинама, а ништа нису са њима урадили.

Сумњате да се ради о манипулацији?

Не. Констатујем да се сви налазе у немогућој ситуацији: НАТО је сарађивао са ОВК, која се бавила ратом на тлу, док је НАТО бомбардовао Србију. Европа и Америка су се кладили на лидере ОВК за изградњу демократског Косова, отклањајући алтернативне снаге, које су ипак још постојале. Истраге које је требало водити, нису вођене. А данас је премијер Косова под оптужбама, чију чврстину не можемо да оценимо.

Зашто сумњати у постојање трговине органима када су почињени стравични злочини?

Зато што је то гласина коју смо чули од свих страна и која мирише на пропаганду. То не искључује да се та трговина и десила. Верзија Дика Мартија је веродостојнија од оне по којој су органи вађени у „жутој кући“, која је изолована у планинама. Али и даље не

Трговина органима на Косову: два погледа на Мартијев извештај

Пише: Карла Дел Понте, Флоранс Артман
среда, 22 децембар 2010 02:30

знамо одакле долазе те информације. Изгледа да је касно дошао до њих, јер је почетком ове године говорио да није ништа нашао. А српске новине тврде данас да проналазе у његовом извештају све елементе досијеа српског тужилаштва. А тај досије је одувек будио неповерење, нарочито зато што су неки од сведока на које се ослања, били мучени.

Разговор водила Силви Арсеве

(Le Temps, 20.12.2010)

(Превод са француског: Светлана Максовић)